



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Prudentia Et Cæteris In Confessario requisitis ad ritè
fructuoséque Diuini ministerij sui munera obeunda,
Tractatvs**

Regnault, Valère

Lvgdvni, 1611

Cap. VIII. De prudentia Confessarij in expe[n]dendo pœnitentis proposito
no[n] peccandi de cætero, iuuandíque ipsum aduersus recidium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41341

CAPVT VIII.

De prudentia Confessarij in expendendo Pœnitentis proposito non peccandi de cetero, inuandiq; ipsum aduersus reciduum.

SUMMARIUM.

1. Expendendum esse à Confessario propositum Pœnitentis.
2. Propositum Pœnitentis, ut capax sit absolutionis, non tantum debet esse vitandi peccatum mortale, sed etiam occasionem ex qua illud secuturum probabiliter creditur.
3. Recidisse in peccatum, non est signum impœnitentia sufficiens ad denegandam absolutionem.
4. Quod habet locum etiam in eo, qui pluries recidit, dummodo aliqua sit emendatio, aut emendationis inchoatio.
5. Praxis à Nauarro tradita, quoad versantem cum persona, qua illi est occasio peccandi.
6. Remedia aduersus reciduum.

1.
Contritio
quid requi-
rat.



D hanc Confessarij prudentiam pertinet, ut quia contritio, cum detestatione, & odio peccati requirit propositum firmum emendandi vitam, & abstinēdi pro virili ab omnibus peccatis, saltem mortalibus: pròque commissis satisfaciendi, tum Deo, tum proximo per ea læso: petat, si non apparetur satis; An habeat tale propositum: si que deprehenderit non habere satis firmum, neque ipsum satis paratum esse ad peccatū aliquod mortale relinquendum, vel illius occasiones proximas

vel

vel ad resarciendum notabile damnum proximo à se iniuste illatum ; conetur quacumque poterit accommodata ratione (maximè vrgendo peccati indignitatem, & perniciem) a animam ipsius Christo ^{a vt supra cap. 5.} lucrifacere : si que nihil possit efficere , non absoluat : sed dimittat ad imitationem dicentium Ierem. 51. *Curauimus Babylonem, & non est sanata, derelinquamus eam* : Attamen prius monitum de malo statu, in quo permanet, & adiuncta exhortatione, qua excitetur ad vacandum bonis operibus, & ad cauenda peccata, vt sic præparetur ad receptionem diuinæ gratiæ, cuius auxilio emergat ex illo perditionis statu, antequam omnem emergendi facultatem mors adimat. Proponentem verò serio, peccata relinquere, consolari oportet, proposita spe remissionis illorum per susceptionem Sacramenti, in quo Dei misericordia, per meritum Passionis Christi, supplebit id quod ex parte ipsius defuerit: dummodo studeat facere quod in se est : & præsertim sincerè, integrèque confiteri de omnibus de quibus sentit conscientiam suam grauata, de que illis dolendo ex animo propter Deum, concipere firmum propositum deserendi statum peccati.

Aduerte autem censendum carere proposito vitandi peccata, non modò eum, qui in aliquo mortali sibi complacet, sed eum etiam qui occasionem aliquam peccati mortalis deserere non vult, etiam si infirmitatis propriæ sibi conscius, dubitet, aut credat, vel debeat probabiliter credere se vtendo eâ, in peccatum mortale prolapsurum, nempe quia experienciâ didicit, se non subsistere eiusmodi occasione oblata, sed statim, aut quasi statim cadere. Id quod Caiet. in summ. verbo Periculum anno-

2. Qui censendus est non habere propositum vitandi peccata.

tans, addit nullam necessitatem vtendi tali occasione, vincere obligationem abstinendi ab ea, cum ex Eccl. cap. 3, *Qui amat periculum, pereat in illo*: & dicat Dominus Matth. 5, *Si oculus tuus dexter scandalizat te, erue eum, & projice abs te*, &c. Vnde quod

b cap. 3. nu. 5. lit. F. Nauarri dictum interpretandum.

Nauarrus habet in Enchir. *b* posse absolui adolescentes qui versantur inter mulieres emendo, vendendo, & conuersando absque cohabitatione illarum in eadem domo: etiamsi à tali conuersatione noluit abstinere, quæ illis sæpe fuit occasio peccandi mortaliter, verbis, aut tactibus impudicis aut etiam copula. hoc, inquam, & quodcumque simile in quæ ibidem memoratus auctor facit libertatem absoluedi, sic temperandum videtur, vt locum non habeat, quando Pœnitens expertus est, se tali occasione data, statim, aut quasi statim cadere: nisi accedant nouæ rationes & circumstantiæ, ob quas rationabiliter sperare posset se non peccaturum etiam occasione eiusmodi data. Confirmatur per illud quod Nauarrus ipse habet *c*, occasi-

c ibid. lit. D.

onem propinquam à qua pœnitens necessariò debet abstinere vt absolui possit, esse non tantum eam, quæ peccatum est mortale, sed etiam eam, ex qua bene perpensis occurrentibus circumstantiis, credit, aut credere debet Confessarius, Pœnitentem suum numquam illa vsurum esse sine peccato: inter quas circumstantias, si quæ valeat ad id persuadendum, maximè valet hæc quod pœnitens expertus sit se tali data occasione, statim, aut quasi statim cadere. In illo enim (isto posito) nequeunt concurrere quatuor illa, quæ idem quoque Nauarrus *d* requirit vt absolui possit is qui non vult relinquere occasionem peccati mortalis: quarum

d ibid. etiã lit. E.

rum prima est vera pœnitudo peccatorum: secūda, verum propositum numquam redeundi ad illa: tertia, propositū semper, cum Dei auxilio, cauendi ne peccetur tali occasione occurrente: quarta, notabilis causa, verbi gratia, pro subleuanda inopia, vel pro vitando scandalo aliāve eiusmodi) non abstinendi à tali occasione, nequeunt, inquam, quia saltem quoad secundam, manifestum est eum, qui non vult relinquere occasionem, qua data sæpe expertus est se statim, aut quasi statim peccare, non habere verum propositum numquam redeundi ad peccatum. Et quoad tertiam probatur: quia non cauetur, sed admittitur peccatum subeundo tale periculum: de quo si de quoquam alio merito intelligitur illud antecitatum, *Qui amat periculū, peribit in illo.*

Pars altera capitis de prudentia iuuandi relapsum in peccatum.

NOtandum est ex Nauarro: e si quis in idē peccatum reciderit, non esse illi eo solo nomine absolutionem negandam tamquam impœnitenti, quia recidisse in idem peccatum, non est argumentum necessarium defectus veræ pœnitentiæ, sed signum infirmitatis; vnde communiter absoluntur semel in anno confitentes, si nullum aliud adferant impedimentum, quantumuis in peccata, de quibus confessi erant, recidisse deprehendantur. Procedit autem istud ex eodem Nauarro, etiamsi confitens nolit abstinere ab eo, quod fuit ei occasio recidendi, vt conuersatio cum aliqua persona, aut aliud simile; dummodo non sit aliquid de se mor-

e ibidē quoque lit. I.

Recidisse in idē peccatū, non est signum impœnitentiæ.

tale aut nō sit occasio propinqua peccati mortalis, seu qua data statim, aut quasi statim cadatur in mortale, interueniāntque quatuor circumstantiæ antè memoratæ ex Nauarro ipso.

Procedit etiam in eo, qui bis, ter aut sæpius recidit, argumento eius quod non tantum semel, aut septies, sed septuagies septies in nos peccandi parcendum sit, cap. Septies, De pœnitent. distinct. 3. ex Matth. cap. 18. & Luc. 17. Attamen ex eodem Nauarro *f*, videretur non absoluendus pœnitens recidius, tamquam nō dans signum sufficiens propositi firmi non peccandi de cætero, si nulla emendatio, neque emendationis inchoatio præteritis vicibus in eo extitisse obseruaretur, aut si infirmitas, imbecillitasque ipsius, aut ingens propensio ad peccatum, aut externæ occasiones recidendi, persuadent nullam secuturam emendationem.

5. *Remedium Nauarri cōtra recidiū* Vbi nota praxim quam idem addit pro casu difficili & satis frequenti; vt cum Pœnitens occasionem habet recidendi ex cohabitatione seu conuersatione cum aliqua persona; iubendum illi esse antequam absoluat, vt forti Christiano que animo dicat eidem personæ, cum qua malè versatur, & peccat, sibi denegari absolutionem, nisi separentur, proinde vehementer obsecrare per Deum, vt ineant rationem, quâ honestè separentur. Quo peracto, inquit ille, absoluerem concurrentibus quatuor antedictis circumstantiis: & postea, quamuis non sequeretur separatio, si tamen sequeretur notabilis emendatio, absoluerem spe maioris correctionis futuræ, commendata re Iesu Christo Domino nostro, & vtendo prudentia, ac circumspectione varia, quæ debet ob varietatem circumstantiarum adhibe ti

adhiberi : proposita, ante oculos primùm remedio spiritali animarum ; deinde etiam honoris , & bonorum temporalium quantum fieri possit. Hæc ille. Quibus exemplo tanti viri Confessarios in magnis & quotidianis difficultatib. vti, non est inconueniens ; dummodò procedatur cum illa cuius meminit circumspeditione; atque concepto timore quem tale negotium exigit: in quo medicus agrum suum occidendo, seipsum simul occidit: secus quam accidat in curatione corporali.

Remedia aduersus reciduum.

Porro aduersus reciduum adhibenda remedia ^{6.}
hæc ex Gersone commemorat Polancus *g.* & *g.* in direct.
cum eo Iacobus à Graphiis *h.* Primum est sequen- ^{cap. 3. art. 2.}
ti die, cum recidere contigerit, ieiunare in pane & <sup>h lib. 1. de-
cif. aurear.
cap. 29.</sup>
aqua. 2. recitare certum Psalmorum numerum.
3. aliquid charum, vel certè aliquam pecuniam da-
re in elemosynam. 4. confiteri intra triduum post
peccatum commissum. 5. cum succumbendo ten-
tationi contigerit consensus in peccatum, flexis ge-
nibus ad misericordiam Dei consequendam, ali-
quas orationes dicere, aut certè, vt Iacobus à Gra-
phiis attigit, cum id cæterorum præsentia impedit,
saltem manu ad pectus admotâ (quod fieri potest
aliis non aduertentibus) dolere. 6. reciduum iuxta
conditionem ipsius, & peccatorum grauitatem, vl-
tra pœnitentiam, quam par fuerit ei imponi, iniun-
gere aliquid recitandum, vt Pater & Aue, aut ali-
quid huiusmodi, in memoriam gratiæ resurgendi, à
Deo per Sacramentum obtentæ. 7. addi potest ex
Nauarro in Enchir. & vt contra tentationem pec- <sup>cap. 26.
num. 15.</sup>

cati, in quod relabi contigit, imploret diuinum auxilium per preces alicuius sancti, qui virtute contraria plurimum enituit: & vt firmiter proponat, ac etiam interdum voueat saltem ad tempus se illam vel illam Pœnitentiam facturum, si adhuc relabatur: tamquam sibi legem imponens, qua seipsum coerceat, ac sibimet terrori sit: quasi Dei auctoritate gladio accinctus ad pugnam, pro tuendo ipsius diuino honore aduersus proprios affectus: à quibus importunè oppugnatur, illos scilicet per Pœnitentiam mortificando. In qua pugna difficultas ea occurrit, quòd is impugnandus sit, qui diligitur, iuxta illud, ad Ephes. 5. *Nemo vnquam carnem suam odio habuit, sed fouet, & nutrit eam.* Verùm amore coronæ gloriæ, & timore gehennæ, talis difficultas facillè superatur: dum simul in mentem venit, quòd *regnum caelorum vim patitur, & violenti rapiunt illud*, Matth. 11. quòdque *non coronabitur nisi qui legitime certauerit.* 2. ad Timoth. 2. Veniunt item Sanctorum exempla qui cum tanta austeritate vixerunt; ac etiam exempla illorum, qui mundanam militiam sequuntur, in qua tam multa incommoda, & plerumque inani spe fulti, perferunt. Non voueat autem, se numquam tale peccatum admisurum, aut se ingressurum religionem si admittat argumento cap. clericos, de cohabitatione clericorum, & mulierum: in quo prohibetur, ne clero concubinarij per iuramentum compellatur concubinas dimittere.

Non vouē-
dū esse tale
peccatum
non com-
missuros.

Ad necessarium autem auxilium diuinum obtinendum, iuuerit petendo illud humilitatem exercere (si tempus, & locus patiantur) flexis in terram genibus coram imagine crucifixi, detestandòque nostram

nostra
atque
neri n
tritum
potest
pitudo
vt satis
huc vi
in pecc
Quam
Prove
sum: j
lud D
minis

De



salute
interre
præfer
media
ciem f

nostram erga ipsum nequitiam, & ingratitude; atque si placet osculando terram ipsam, à qua sustineri nos reddidimus indignos. Etenim cor sic contritum, & humiliatum non despiciet Deus. Addi potest ad extremum consideratio, quòd cum turpitudine, & perniciis peccati omnem aliam superet, vt satis patet ex antedictis: *h* quiddam tamen ad huc vilius & peius inesse censeatur in relapsu, quàm in peccatis primò commissis, iuxta illud, Ierem. 2. *Quàm vilis facta es, nimis iterans vias tuas: & illud, Prouerb. 26. Sicut canis qui reuertitur ad vomitum suum: sic imprudens qui iterat stultitiam suam: & illud Domini, Matth. 12. & Luc. 11. Fiunt nouissima hominis illius peiora prioribus.*

h in præced. cap. 5. sect. 3. & sequentib.

CAPVT IX.

De prudentia ac ratione indicandi, de ijs de quibus Pœnitens confitetur, sintne peccata mortalia, an non.

IN fungendo munere spiritualis medici, Confessario necessaria est prudentia, cum ad diiudicandum, quæ ex iis de quibus Pœnitens confitetur, sint peccata mortalia, vt possit consulere salutem tam eiusdem Pœnitentis, iuuando seipsum interrogationibus ad talia integrè cõsultenda, eique præscribendo aduersus eadem, accommodata remedia: quàm suæ propriæ, cauendo ne in perniciem suam absoluat perperam eum, qui velit adhuc
for